

Goed Gedrag protocol Groen van Prinstererschool

Pesten is een probleem dat in alle lagen van de maatschappij voorkomt. Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus willen aanpakken.

Het gedragsprotocol hebben wij opgesteld met als doel:

"Alle kinderen moeten zich in hun basisschoolperiode vrij en veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen."

Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Een gedragsprotocol alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief kan werken. Dit doen wij door in onze school intensief te werken met de 3 basisregels, de gedragsladder en de kanjertraining, waarmee we meteen al starten in groep 1 en die als een rode draad doorloopt t/m groep 8.

Basisregels

Op de Groen werken wij met 3 basisregels, waar ieder kind zich aan moet houden. De regels worden bij de start van het schooljaar besproken en hangen zichtbaar in de groep. De leerkrachten komen er regelmatig op terug.

Zo doen wij op de Groen

3 BASISREGELS

1. Wij blijven van elkaar af.
2. Uitschelden en uitlachen mag niet
3. Iedereen moet mee kunnen doen met de les.

Natuurlijk houden we ons aan de regels. Maar wat gebeurt er als iemand zich niet aan de regels houdt?

Fase 1	Code groen 	We volgen de kanjerregels en de basisregels
Fase 2	Code geel 	Je overtreedt een van de regels. Je krijgt een waarschuwing. Samen met de juf wordt het uitgepraat of wordt er een tijdelijke oplossing gezocht (bv korte periode werken op een andere plek). Je weet nu dat je gedrag moet veranderen.
Fase 3	Code oranje 	Wij willen dit niet op onze school. Iedereen moet zich veilig voelen en we gaan met respect met elkaar om. Samen met de juf en de kinderen wordt er gekeken naar een passende oplossing. *Je zit de rest van de dag in een andere groep. *Je zit de dag na het incident ook in een andere groep. *Je krijgt een oranje waarschuwingsblad. *Ouders worden gebeld/gemailed.
Fase 4	Code rood 	Dit gedrag hoort niet op onze school. Je hebt je nu weer niet aan de regels gehouden. Of je gedrag is zo erg geweest, dat we direct actie ondernemen. *Je zit de rest van de dag in een andere groep. *Je bent twee dagen niet welkom in je eigen groep. *Je krijgt een rood waarschuwingsblad. *Ouders worden op school uitgenodigd.
Fase 5	Code paars	Je bent niet meer welkom op school. De directie bepaalt hoe lang dit is. *Schorsing

Gedragssladder

Verder werken we met de gedragssladder, waarbij we ons vooral inzetten op het groene gedeelte: hoe wij graag willen dat de kinderen zich gedragen op school. Door het goede te belonen en uit te spreken wat je graag wil zien, zal het kind dit ook sneller gaan doen. Ook geloven we in practice what you preach: wij zijn hierin rolmodellen voor de leerling. Als er iets niet zo heel goed gaat komt het kind in de volgende fase van de gedragssladder, waarbij bepaalde consequenties horen.

Vanaf code oranje worden de ouders meegenomen, omdat wij vinden dat een korte lijn tussen school en ouders belangrijk is in het preventief werken aan negatief gedrag.

Aanpakken van pesten

We zien pesten als een probleem van alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters, de meelopers en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders. We willen als school de pestproblemen proberen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, willen we het onderwerp pesten met de leerlingen bespreekbaar maken. Als pesten zich voordoet, is het belangrijk dat leerkrachten (in samenwerking met ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen.

Wanneer blijkt dat alle inspanningen niet het gewenste resultaat hebben opgeleverd, willen we als school een directe aanpak toepassen.

"De weg" in onze school loopt via de groepsleerkracht naar de intern begeleider en/of de directie.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

Altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen.

Zogenaamde 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot.

Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.

Briefjes doorgeven.

Beledigen.

Opmerkingen maken over de kleding.

Isoleren en negeren.

Buiten school opwachten.

Slaan of schoppen.

Beledigingen op social media

Op weg naar huis achterna rijden.

Naar het huis van de gepeste gaan.

Bezittingen afpakken of stukmaken.

Schelden of schreeuwen.

Het is belangrijk dat leerkrachten en ouders alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen de norm overschrijden.

Ook minder directe signalen kunnen op pesten duiden:

Vaak alleen staan in de pauze of bij de pleinwacht gaan staan.

Vaak alleen met jongere kinderen spelen.

Niet naar buiten willen op school.

Niet meer naar school willen of aangeven zich ziek te voelen.

Niet (meer) worden uitgenodigd door andere kinderen.

Andere kinderen reageren negatief op een fout of een idee van het betreffende kind.

Deze signalen kunnen echter ook voorkomen bij andere problemen, dus is het zaak goed uit te zoeken waar de basis van deze signalen ligt.

Pesten en Plagen

Het is belangrijk dat iedereen het verschil weet tussen pesten en plagen.

Plagen gebeurt incidenteel. Het gebeurt op basis van gelijkheid en respect. Plagen mag. Het is goed voor de sociaal-emotionele ontwikkeling en stimuleert het relativeringsvermogen.

Bij pesten ligt dat anders. Dan is er sprake van machtsongelijkheid en wordt de pester winnaar en het gepeste kind verliezer. Pesten is het afreageren van agressie of eigen onvermogen op een mindere in de groep, het zondebok-effect.

Hoe willen wij hier op de Groen van Prinstererschool mee omgaan?

Op onze school geven wij les via de kanjertraining. De Kanjertraining is niet alleen een paar lessen geven met een werkboek, maar het is vooral een methodische aanpak, een manier van omgaan met elkaar die door de hele school, van groep 1 t/m groep 8 ingeslepen is. Door al in groep 1 te starten met Het kleine kanjerboek, komen de kinderen meteen in aanraking met de 4 kleurenpetten en de dieren die hierbij gebruikt worden. (zie ook: de regels van de kanjertraining).

In alle groepen hangt een poster op eigen niveau van de kanjertraining. Ook bij de entree en in de gang bij de kleuters hangen 2 posters, waarop de 5 basisregels centraal staan.

Deze regels zijn:

- We helpen elkaar	witte pet	tijger
- We vertrouwen elkaar	witte pet	tijger
- Niemand lacht uit	rode pet	aap
- Niemand speelt de baas	zwarte pet	pestvogel
- Niemand doet zielig	gele pet	konijntje

Tijdens het schooljaar worden er minimaal 12 kanjerlessen gegeven. In deze lessen komen verschillende onderwerpen aan de orde, zoals: jezelf voorstellen, complimenten geven, omgaan met gevoelens van jezelf en de ander, wederzijds respect, vriendschap, zelfbeheersing, luisteren en samenwerken, kritiek kunnen en durven geven en ontvangen, zelfvertrouwen, omgaan met elkaar, social media (vanaf groep 5), rollen in een groep, aanpak van ruzies. Er wordt gebruikgemaakt van grote klapboeken, van digitale bordlessen, van werkboeken, van rollenspelen en er worden veel spelletjes gespeeld om het onderlinge vertrouwen te stimuleren. Ook wordt er les gegeven over zaken die op dat moment belangrijk zijn, en kunnen de lessen daarop aangepast worden.

Kerdoelen Kanjertraining

De kerndoelen van de kanjertraining zijn terug te vinden op de tekst van het Kanjerdiploma:

Hier ben ik
Het is goed dat ik er ben
Er zijn mensen die van mij houden
Niet iedereen vindt mij aardig
Dat hoort ook zo
Ik luister wel naar kritiek

Ik zeg wat ik voel en wat ik denk
Doet iemand vervelend tegen mij?
Dan haal ik mijn schouders op
Doet iemand rot
Dan doe ik niet mee
Ik gedraag me als een kanjer
Want ik ben een kanjer

Natuurlijk wordt er niet alleen tijdens de kanjerlessen aandacht besteed aan pesten, maar ook als er incidenten hebben plaatsgevonden, of als een leerling ergens mee zit of iets wil bespreken. Je gedragen zoals de regels van de kanjertraining aangeven moet iets zijn dat verinnerlijkt wordt, niet alleen iets dat je doet tijdens een kanjerles.

Door middel van het instrument KANVAS worden de leerlingen gevolgd in hun sociaal-emotionele ontwikkeling. Als dat nodig is volgt er een kindgesprek en worden ouders ingelicht. Verder wordt er naast de kanjertraining nog gebruikgemaakt van de Taakspel, wat bijdraagt aan de rust en een goed pedagogisch klimaat in de school.

Wij vinden het voorbeeldgedrag van de leerkrachten én de ouders thuis van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden 'opgelost', maar uitgesproken.

Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd.

Algemene regels en afspraken

De leerlingen proberen er eerst samen uit te komen, waarbij de leerling duidelijk aangeeft wat hij wil (stop, hou ermee op, ik vind het niet leuk). Mocht het negatieve gedrag doorgaan, loopt de kanjer hiervan weg of negeert het. Als het pesten dan nog doorgaat, gaat de leerling naar de leerkracht.

Het inschakelen van de leerkracht wordt niet opgevat als klikken.

Medeleerlingen hebben ook de verantwoordelijkheid een pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten.

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Iedere partij waakt over haar eigen grenzen. Op school nemen directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid en voeren overleg met de ouders.

Begeleiding van een kind dat gepest wordt

Naar het kind luisteren en zijn/haar probleem serieus nemen.

Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.

Samen met het kind werken aan oplossingen.

Gesprek met de ouders van het gepeste kind.

Afspraken maken over aanpak met ouders en kind.

Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, altijd in overleg met de ouders, bijv. een sociale vaardigheidstraining, inschakelen GO voor jeugd.

Begeleiding van een kind dat pest/ de meelopers

Met het kind bespreken welk effect zijn/haar gedrag heeft voor de gepeste.

Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.

Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.

Gesprek met de ouders van de pester. Wat is/kan de oorzaak zijn van het pesten?

Zonodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, altijd in overleg met de ouders, bijv. sociale vaardigheidstraining, inschakelen GO voor Jeugd.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn

Een problematische thuissituatie.

Voortdurend gevoel van anonimiteit.

Voortdurend in een niet passende rol worden gedrukt.

Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.

Een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Hulp bieden aan de zwijgende middengroep

De middengroep wordt betrokken bij het oplossen van het pestprobleem door:

Met de leerlingen te praten over pesten en over hun eigen rol daarbij (de meeloper, vaak rode pet)

Met de leerlingen te overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.

Samen met de leerlingen werken aan oplossingen, waarbij ze zelf een actieve rol spelen.

Adviezen aan ouders

Ouders van gepeste kinderen:

Blijf in gesprek met uw kind en maak duidelijk dat u gaat helpen.

Bedenk samen een plan van aanpak.

Pesten op school kunt u het best direct met de groepsleerkracht bespreken.

Door complimentjes kan het zelfrespect van uw kind vergroot worden.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Werk samen met de school, maar houdt de grenzen in de gaten. Uw grenzen en ook die van school. De inbreng van u is het aanleveren van informatie, het geven van suggesties en het ondersteunen van de aanpak door school. Weet dat u altijd welkom bent en we het liefst in een vroeg stadium het pesten aan willen pakken, voordat het escaleert.

Ouders van kinderen die pesten/meelopers

Neem het probleem serieus.

Raak niet in paniek: elk kind loopt kans pester te worden.

Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.

Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet.

Besteed extra aandacht aan uw kind.

Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Corrigeer ongewenst gedrag en benoem en beloon het goede gedrag van uw kind.

Maak uw kind duidelijk dat u achter de aanpak van school staat.

Alle ouders

Neem ouders van gepeste kinderen serieus.

Stimuleer uw kind om op een vriendelijke manier met anderen om te gaan.

Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag, benoem en beloon het goede gedrag.

Geef zelf het goede voorbeeld.

Leer uw kind om voor anderen op te komen.

Leer uw kind om voor zichzelf op te komen op een niet gewelddadige manier.

Ga in gesprek met de school en zorg dat school en ouders op 1 lijn zitten en dat ook uitstralen naar de kinderen toe.

De aanpak van ruzies en pestgedrag

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten, gelden de volgende afspraken:

Stap 1: Er eerst zelf (samen) uitkomen.

Stap 2: Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt heeft deze het recht het probleem aan de meester of juf voor te leggen. Het is knap als hij of zij dat doet.

Stap 3: De leerkracht gaat met beide (of meer) leerlingen praten en probeert samen met de kinderen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Bij herhaling van pesterijen/ruzies tussen dezelfde leerlingen volgen sancties.

Stap 4: Bij herhaaldelijk ruzie/pestgedrag van een leerling neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek. De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Afhankelijk van hoelang de leerling door blijft gaan met zijn/haar gedrag en geen verbetering toont, zal dit bepaalde consequenties inhouden voor de desbetreffende leerling. In ParnasSys worden hierover aantekeningen gemaakt.

Hierbij werken we ook met de piramide, waarin de verschillende stappen staan en de consequenties die volgen op bepaald gedrag. Dit schooljaar willen we kijken hoe we de piramide met vele stappen duidelijker en overzichtelijker kunnen krijgen voor de leerling. We zijn bezig om hiervoor onze kanjertraining als uitgangspunt te nemen, en te gaan werken met de gedragsladder, die maar 5 stappen heeft. Dit wordt in samenwerking met het team en de kinderraad gedaan, waarbij het ook schoolbreed besproken wordt.

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de orthopedagogen van Scope, Go voor jeugd, kindercoaching, Sta sterk training en samenwerking met andere organisaties.

In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden. Wij werken met een waarschuwingsblad en hebben beleid omtrent grensoverschrijdend gedrag.

Het gedragsprotocol wordt elke twee jaar geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. Leerkrachten en de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk dit protocol..

Sites:

www.kanjertraining.nl: voor extra info over de kanjertraining

www.taakspel.nl ; voor extra uitleg werkwijze Taakspel en korte filmpjes

www.govoorjeugd.nl : voor extra ondersteuning en begeleiding van kind en evt ouders

www.ggdhm.nl : voor bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van de inwoners in de regio Hollands midden.

www.veiligthuishollandsmidden.nl : bij zorgen, vragen of adviezen

www.ggzrijnstreek.nl: onderdeel van Rivierduinen, organisatie voor geestelijke gezondheidszorg

www.bureaujeugdzorg.nl: voor doorverwijzingen naar verschillende instanties

<https://meek2.nl/nieuws/publicaties-rondom-vernieuwde-meldcode/> : meldcode veilig thuis bij